

بلایای جوی

پدیده های طبیعی که موجب فسارات گسترده انسانی ، مادی و ممیعی شود و جامعه آمادگی و توانایی کافی جهت مقابله با آن را نداشته باشد به عنوان یک بلیه طبیعی بیان می گردد که به طور کلی به دسته طبقه بندی می شوند.

الف) بلایای طبیعی ناگهانی :

۱- بلایایی که منشأ زمین شناختی دارند ، نظیر زلزله ، رانش زمین ، بهمن ، آتشفشان و امواج عظیم دریایی .

۲- بلایایی که منشأ آب و هوایی دارند : نظیر سیل ، طوفانهای شدید ، گردبادها ، سرما و گرمای شدید.

ب) بلایای طبیعی تدریجی :

نظیر خشکسالی ، قمطی و بیماریهای فراگیر که بتدریج جامعه را تحت تأثیر قرار میدهند .

بلایای طبیعی در جهان

بیش از چهل مجموعه بلایای طبیعی در سطح جهان تشفیص داده شده که هر گروه خود به چند زیر مجموعه تقسیم می شوند. از این چهل نوع بلیه وقوع مدود سی و یک نوع آن در ایران ثبت شده است ۳۴ بلیه طبیعی در کشور ما وجود دارد که ۹۰٪ تا ۹۵٪ آن منشأ آب و هوایی دارند که با توجه به شرایط اقلیمی و زمین سافتی کشور ایران ، مهمترین بلایای طبیعی آن عبارتند از : زلزله ، رانش زمین ، بهمن ، سیل ، خشکسالی ، طوفان ، صاعقه ، سرما و گرمای شدید ، بیابان

زایی، تگرگ و یخبندان. چهار عامل اصلی که بیشترین فسارات را در ده سال گذشته در سطح استان سمنان به دنبال داشته است می پردازیم این چهار عامل عبارتند از :

- خشکسالی
- سیل
- سرمازدگی

راههای مقابله با بلایای جوی

ساختارهای اساسی جهت کاهش بلایای طبیعی به صورت زیر قابل جمع بندی و تعریف می باشد:

☞ مطالعه و شناخت انواع حوادث قهری در استان و برنامه ریزی برای هر یک از آنها با توجه به الویت و احتمال وقوع و برآورد میزان فسارات وارده ناشی از آنها

☞ برقراری سیستم هشدار واطاربه های به موقع جوی

☞ آماده سازی نیروهای انتظامی و راهداری.

ایمن سازی نقاط وقوع بلایای طبیعی.

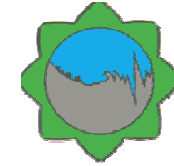
تمهیدات علمی و مهندسی.

طراحی پروژه های عظیم مطالعاتی در فازهای شناسایی

☞ اجرا و نظارت وارتقای سطح آموزش عمومی و تفصصی برای مقابله کاهش آثار بلایای طبیعی.

☞ تقویت نیروی انسانی متفصص و گروههای پژوهشی کارشناسی جهت مطالعه بلیه های طبیعی

درمسیرهای اصولی و صحیح و با درک همه جانبه از کلیه روابط علت و معلولی موجود.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وزارت راه و شهرسازی

سازمان هواشناسی کشور

اداره کل هواشناسی استان سمنان

هفته کاهش مخاطرات طبیعی

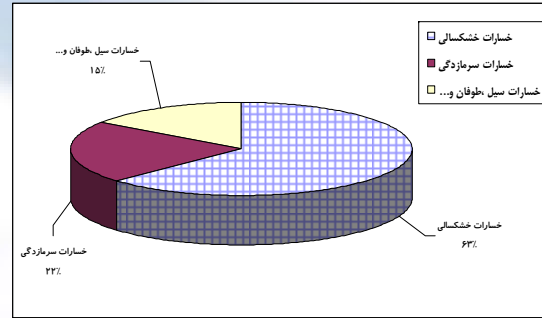
- اجتناب از بلایای طبیعی غیر ممکن است ولی امکان پیشگیری از فسارات وجود دارد
- سرمایه گذاری یک وامد پولی در امر پیشگیری از بلایای طبیعی، می تواند از فسارتی معادل پنج تا ده وامد پولی به آن جامعه جلوگیری کند

آموزش عمومی مردم در نحوه برخورد با حوادث قهری با استفاده از ظرفیت رسانه ای صدا و سیما ، مطبوعات محلی ، مراکز آموزشی و...

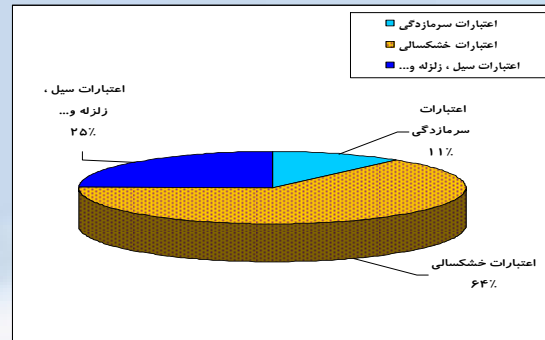
استان سمنان؛ شاهد تعدد و تنوع وقوع انواع بلایای طبیعی

استان سمنان نیز به دلیل شرایط خاص جغرافیایی، تنوع اقلیمی، گستردگی، استقرار در مائشیه رشته کوه‌های البرز جنوبی (بفشی از کمربند زلزله آلپ - هیمالیا)، هم‌جواری وسیع با پهنه کویر مرکزی و ... شاهد تعدد و تنوع وقوع انواع بلایای طبیعی است. بیشترین فسارات وارده ناشی از حوادث طبیعی در دهه گذشته ۹۰-۱۳۸۰ مربوط به پدیده های جوی که به ترتیب خشکسالی، سرمازدگی و سیل (همراه با طوفان و تگرگ) بوده است. عامل خشکسالی ۶۱/۲ درصد از جمع کل ارزش ریالی فسارات وارده در ده سال گذشته در استان را به خود اختصاص داده و عامل سرمازدگی با ۲۶/۲ درصد و عامل سیل (شامل مجموعه سیل، طوفان و تگرگ) با ۱۲/۶ درصد فسارات وارده در مراتب بعدی قرار دارند. بنا براین با توجه به بررسی های به عمل آمده بیشترین فسارات وارده در بخش اقتصادی مربوط به وقوع و استمرار پدیده خشکسالی با دامنه گسترده تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم بوده و فسارات سیل و سرمازدگی در مراحل بعد قرار دارند.

تفکیک مجموع فسارات وارده به استان دهساله ۱۳۸۵-۱۳۷۶

مقایسه اعتبارات ابلاغی به تفکیک عامل فسارت

بایگاه پیش بینی هواشناسی در پرفه مدیریت بلایای جوی و نمونه ارائه آن :

اطلاعات هواشناسی بطور ساده بهره وری را در همه زمینه ها بصورت قابل ملاحظه ای افزایش می دهد. در بیست سال گذشته، پیشرفت های قابل ملاحظه ای در پیش بینی هواشناسی حاصل شده است. زیرا با امکان کاربرد اطلاعات بسیار زیاد از نقاط متعدد دنیا، درک بهتر از پدیده های جوی و تبدلات و چرخش های جوی، بهبود حاصله در اجرای مدل ها، پیشرفت در پوشش موزه ها به وسیله رادار و ماهواره و قدرت رایانه ها و تجارب حاصله، این نتایج بدست آمده است

((گزارش پیش بینی روزانه)) گزارشی است که بطور روزانه برای ۲۴ تا ۷۲ ساعت آینده صادر می شود .

((اطلاعیه)) یک نوع پیش آگاهی برای وقوع پدیده های جوی مانند بارش باران، برف، افت دما، وزش باد شدید و ... بوده که معمولاً بین ۲ تا ۵ روز قبل از وقوع پدیده جوی صادر می گردد .

((افطاریه)) یک نوع پیش آگاهی برای وقوع پدیده های مخرب جوی مانند سیل، طوفان، کولاک و یخبندان می باشد که نسبت به اطلاعیه از اهمیت بیشتری برخوردار می باشد

((پیش بینی های بلند مدت)) به پیش بینی هایی اطلاق می شود که فبراز وقوع پدیده های جوی را در یک بازه زمانی بیشتر از چند روز می دهد. این پیش بینی ها ماهانه، فصلی و سالانه می باشند.

پیش بینی های هواشناسی و اقلیم شناسی می توانند نقش مؤثری در فرایند کنترل وضعیت های بمرانی که معمولاً پس از وقوع پدیده های مخرب طبیعی حادث می شوند ایفا نمایند و در مقیقت این گونه پیش بینی ها زمینه مدیریت ریسک را فراهم می سازد.

بایگاه اطلاع رسانی :

www.semnanweather.ir

E-mail : semnan@irimo.ir

تلفن : ۴۴۵۳۷۱۲ - ۴۴۴۴۴۱۱ (۰۲۳۱)

نمبر : ۴۴۴۱۱۴۳ (۰۲۳۱)

فاکس برگردان : ۴۴۳۵۰۰۰ (۰۲۳۱)

هواگو : ۱۳۴ و ۴۴۴۵۷۲۶

پیام کوتاه : ۰۹۱۲۳۳۱۲۱۱۰